

RF

ROYAUME DE BELGIQUE

-----

AVIS 41.657/4  
DU 12 MARS 2007

DE LA SECTION DE LÉGISLATION  
DU CONSEIL D'ÉTAT

-----

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Ministre de la Mobilité, le 13 novembre 2006, d'une demande d'avis, sur un projet d'arrêté royal "fixant les conditions d'obtention des licences et qualifications civiles de pilote d'avions pour les pilotes d'hélicoptères des Forces armées belges", a donné l'avis suivant :

KONINKRIJK BELGIË

-----

ADVIES 41.657/4  
VAN 12 MAART 2007

VAN DE AFDELING WETGEVING  
VAN DE RAAD VAN STATE

-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, vierde kamer, op 13 november 2006 door de Minister van Mobiliteit verzocht hem, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling van de voorwaarden voor het bekomen van burgerlijke vergunningen en bevoegdverklaringen van bestuurder van vliegtuigen voor de helikopterpiloten van de Belgische Krijgsmacht", heeft het volgende advies gegeven :

## Examen du projet

### Préambule

1. Ni une convention internationale, ni la loi qui se limite à lui donner assentiment ne peuvent constituer le fondement légal d'un arrêté royal.

L'alinéa 1<sup>er</sup> du préambule doit dès lors être omis.

2. L'arrêté royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne ne peut procurer de fondement légal au projet, et n'est pas modifié par ce dernier.

L'alinéa 3 du préambule qui le vise doit, par conséquent, être omis.

3. Il en va de même pour l'arrêté royal du 21 juin 2004 réglementant les licences civiles de pilote d'hélicoptères, ainsi que pour l'arrêté royal du 10 janvier 2000 réglementant les licences civiles de pilote d'avions, visées aux alinéas 4 et 5 du préambule. Ces derniers doivent donc être omis.

### Dispositif

#### Article 1<sup>er</sup>

1. Afin de faciliter leur identification précise, notamment en cas de modification future, il convient de numéroter les termes des énumérations figurant à l'article 1<sup>er</sup>, §§ 1<sup>er</sup> et 2, du projet.

2. Plutôt que d'inclure l'arrêté royal du 21 juin 2004 précité dans la liste des termes et abréviations définis à l'article 1<sup>er</sup>, il est préférable, lors de la première référence faite à ce texte, de faire suivre son intitulé exact par les mots "ci-après dénommé l'arrêté royal du 21 juin 2004".

.../...

3. La même observation vaut pour l'arrêté royal du 10 janvier 2000 précité.

4. Les "procédures ATC", mentionnées aux articles 6, 7 et 8, ne sont pas définies à l'article 1<sup>er</sup>, contrairement aux autres sigles utilisés dans le projet.

Il serait préférable de le faire.

### Article 2

L'article 2, alinéa 1<sup>er</sup>, est dépourvu de portée normative. Il paraphrase en outre l'intitulé du projet.

Mieux vaudrait par conséquent l'omettre.

### Article 3

L'article 3 du projet dispose :

"Art. 3. Aucune licence n'est délivrée sur base du présent arrêté à un requérant qui a été radié du personnel navigant breveté des Forces armées belges pour l'une des raisons visées à l'article 23 ou à l'article 25 de l'arrêté royal du 13 mai 2004 relatif au personnel navigant des Forces armées."

Interrogée sur le fait de savoir si l'intention de l'auteur du projet est bien de viser l'ensemble des causes de radiation énumérées aux articles 23, 1/ à 5/, et 25, 1/ à 4/, de l'arrêté royal du 13 mai 2004 précité, la fonctionnaire déléguée a répondu :

"In het artikel 3 van beide ontwerpen is het niet de bedoeling alle redenen van schrapping, vermeld in artikel 23 en 25 te viseren. Het betreft enkel de gevallen opgesomd in artikel 23, 1/ en 2/ en in artikel 25, 1/ en 2/. De tekst van artikel 3 zal in die zin aangepast worden."

### Article 8

1. L'article 8, 3/, du projet, dispose :

"Art. 8. Pour obtenir la qualification de vol aux instruments sur avions-IR(A), le requérant doit :

1/ [...];

3/ justifier d'une expérience en vol telle que visée par l'arrêté royal du 10 janvier 2000 pour l'obtention d'au moins une IR(A);

[...]."

Dans un souci de précision et de sécurité juridique, il y a lieu de viser les dispositions exactes de l'arrêté royal du 10 janvier 2000 auxquelles l'auteur du projet entend se référer.

2. La même observation vaut pour les articles 8, 7/, 9, § 2, et 11, 3/ et 4/, du projet.

### Article 9

Il n'y a pas lieu de diviser l'article 9 du projet en paragraphes, chacun d'eux ne comprenant qu'un seul alinéa.

-----

### Onderzoek van het ontwerp

#### Aanhef

1. Noch een internationaal verdrag, noch de wet waarbij daarmee louter wordt ingestemd, kunnen de rechtsgrond van een koninklijk besluit vormen.

Het eerste lid van de aanhef dient derhalve te vervallen.

2. Het koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart kan geen rechtsgrond voor het ontwerp opleveren, en wordt er niet door gewijzigd.

Het derde lid van de aanhef waarin naar dat besluit wordt verwezen, behoort bijgevolg te vervallen.

3. Hetzelfde geldt voor het koninklijk besluit van 21 juni 2004 tot regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van helikopters, alsook voor het koninklijk besluit van 10 januari 2000 tot regeling van de burgerlijke vergunningen van bestuurder van vliegtuigen, waarnaar in het vierde en vijfde lid van de aanhef wordt verwezen. Deze leden moeten dus vervallen.

#### Dispositief

#### Artikel 1

1. De termen van de opsommingen in artikel 1, §§ 1 en 2, van het ontwerp moeten worden genummerd, om ze, inzonderheid bij een latere wijziging, gemakkelijker herkenbaar te maken.

2. Veeleer dan het voormelde koninklijk besluit van 21 juni 2004 op te nemen in de lijst van termen en afkortingen die in artikel 1 omschreven zijn, is het verkieslijk bij de eerste verwijzing naar deze tekst het precieze opschrift ervan te laten volgen door de woorden ", hierna het koninklijk besluit van 21 juni 2004 genaamd".

.../...

3. Dezelfde opmerking geldt voor het voornoemde koninklijk besluit van 10 januari 2000.

4. De "ATC-procedures", waarvan in de artikelen 6, 7 en 8 sprake is, worden in artikel 1 niet omschreven, in tegenstelling tot de andere afkortingen die in het ontwerp worden gebezigd.

Het is verkieslijk dit te doen.

#### Artikel 2

Artikel 2, eerste lid, heeft geen regelgevende waarde. Het parafraseert bovendien het opschrift van het ontwerp.

Het is bijgevolg beter het te laten vervallen.

#### Artikel 3

Artikel 3 van het ontwerp bepaalt :

"Art. 3. Op grond van dit besluit wordt er geen enkele vergunning uitgereikt aan een aanvrager die geschrapt werd uit het gebrevetteerde varend personeel van de Belgische Krijgsmacht om één van de redenen die in artikel 23 of in artikel 25 van het koninklijk besluit van 13 mei 2004 betreffende het varend personeel van de Krijgsmacht bepaald worden."

Op de vraag of het de bedoeling van de steller van het ontwerp is te verwijzen naar alle redenen van schrapping vermeld in de artikelen 23, 1/ tot 5/, en 25, 1/ tot 4/, van het voormelde koninklijk besluit van 13 mei 2004, heeft de gemachtigde ambtenaar het volgende geantwoord :

"In het artikel 3 van beide ontwerpen is het niet de bedoeling alle redenen van schrapping, vermeld in artikel 23 en 25 te viseren. Het betreft enkel de gevallen opgesomd in artikel 23, 1/ en 2/ en in artikel 25, 1/ en 2/. De tekst van artikel 3 zal in die zin aangepast worden."

### Artikel 8

1. Artikel 8, 3/, van het ontwerp bepaalt :

"Art. 8. Om de bevoegdverklaring instrumentvliegen op vliegtuigen - IR (A) te verkrijgen, moet de aanvrager :

1/ [...]

3/ een vliegervaring als bedoeld bij het koninklijk besluit van 10 januari 2000 voor het behalen van ten minste een IR (A) aantonen;

[...]."

Omwille van de nauwkeurigheid en de rechtszekerheid, moeten de exacte bepalingen van het koninklijk besluit van 10 januari 2000 worden vermeld waarnaar de steller van het ontwerp beoogt te verwijzen.

2. Dezelfde opmerking geldt voor de artikelen 8, 7/, 9, § 2, en 11, 3/ en 4/, van het ontwerp.

### Artikel 9

Er is geen grond om artikel 9 van het ontwerp in paragrafen in te delen, daar elke paragraaf uit slechts één lid bestaat.

-----

La chambre était composée de

De kamer was samengesteld uit

Messieurs  
de Heren

Ph. HANSE,

président de chambre,  
kamervoorzitter,

P. LIÉNARDY,  
J. JAUMOTTE,

conseillers d'État,  
staatsraden,

Madame  
Mevrouw

C. GIGOT,

greffier,  
griffier.

Le rapport a été présenté par  
M. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

Het verslag werd uitgebracht door de  
H. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

La concordance entre la version française et la  
version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle  
de M. P. LIÉNARDY.

De overeenstemming tussen de Franse en de  
Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht  
van de H. P. LIÉNARDY.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRÉSIDENT - DE VOORZITTER,

C. GIGOT

Ph. HANSE